

PATVIRTINTA
Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos direktoriaus
2017 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu
Nr.V-21

2017–2018 IR 2018–2019 MOKSLO METŲ ZARASŲ „AŽUOLO“ GIMNAZIJOS UGDYMO PLANAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų ugdymo planas (toliau – ugdymo planas) sudaromas vadovaujantis 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais.

2. Ugdymo plano tikslas – apibrėžti ugdymo programų vykdymo reikalavimus ir numatyti ugdymo turinio formavimą ir ugdymo proceso organizavimą taip, kad kiekvienas mokinys pasiektų asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą.

3. Ugdymo plano uždaviniai:

3.1. užtikrinti ugdymo turinio įgyvendinimą;

3.2. numatyti minimalų privalomą pamokų skaičių, skirtą ugdymo programoms įgyvendinti;

3.3. kurti ugdymo proceso dalyvių sąveiką (mokytojo ir mokinio, mokinio ir mokinio, mokymo ir mokymosi aplinkų) ugdymo(si) procese, siekiant personalizuoto ir savivaldaus mokymosi.

4. Ugdymo plane vartojamos sąvokos:

4.1. **Dalyko modulis** – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

4.2. **Kontrolinis darbas** – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

4.3. **Laikinoji grupė** – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

4.4. **Gimnazijos ugdymo planas** – gimnazijoje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas, vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

4.5. **Pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

4.6. Kitos Ugdymo plane vartojamos sąvokos, apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

5. Ugdymo organizavimas I–IV gimnazijos klasėse:

5.1. 2017–2018 mokslo metai.

5.1.1. Mokslo metų ir ugdymo proceso pradžia – 2017 m. rugsėjo 1 d.

5.1.2. Ugdymo proceso trukmė I–III gimnazijos klasės mokiniams – 181 ugdymo diena iki 2018 m. birželio 15 d., IV gimnazijos klasės mokiniams – 166 ugdymo dienos iki 2018 m. gegužės 25 d.

5.1.3. Ugdymo procese skiriamos atostogos:

Rudens atostogos	2017 m. spalio 30 d. – lapkričio 3 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2017 m. gruodžio 27 d. – 2018 m. sausio 3 d.
Žiemos atostogos	2018 m. vasario 19 d. – vasario 23 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2018 m. balandžio 3 d. – balandžio 6 d.

5.1.4. Vasaros atostogos I-III gimnazijos klasių mokiniams skiriamos pasibaigus ugdymo procesui nuo 2018 m. birželio 18 d. iki 2018 m. rugpjūčio 31 d.

5.1.5. Vasaros atostogos IV gimnazijos klasės mokiniams skiriamos pasibaigus švietimo ir mokslo ministro nustatytai brandos egzaminų sesijai. Jos trunka iki 2018 m. rugpjūčio 31 d.

5.2. 2018–2019 mokslo metai.

5.2.1. Mokslo metų ir ugdymo proceso pradžia – 2018 m. rugsėjo 1 d.

5.2.2. Ugdymo proceso trukmė I–III gimnazijos klasės mokiniams – 185 ugdymo dienos iki 2019 m. birželio 21 d., IV gimnazijos klasės mokiniams – 165 ugdymo dienos iki 2019 m. gegužės 24 d.

5.2.3. Ugdymo procese mokiniams skiriamos: rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) atostogos. Jų bendra trukmė – 17 ugdymo dienų. Į atostogų trukmę neįskaičiuojamos švenčių dienos. Atostogos mokiniams skiriamos ne rečiau kaip kas 7–8 ugdymo savaites.

5.2.4. Ugdymo procese skiriamos atostogos:

Rudens atostogos	2018 m. spalio 29 d. – lapkričio 2 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2018 m. gruodžio 27 d. – 2019 m. sausio 2 d.
Žiemos atostogos	2019 m. vasario 18 d. – vasario 22 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2019 m. balandžio 23 d. – balandžio 26 d.

5.2.5. Vasaros atostogos I-III gimnazijos klasių mokiniams skiriamos pasibaigus ugdymo procesui nuo 2019 m. birželio 25 d. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d.

5.2.6. Vasaros atostogos IV gimnazijos klasės mokiniams skiriamos pasibaigus švietimo ir mokslo ministro nustatytai brandos egzaminų sesijai. Jos trunka iki 2019 m. rugpjūčio 31 d.

6. Ugdymo procesas skirstomas pusmečiais:

6.1. 2017-2018 mokslo metai:

I pusmetis nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2018 m. sausio 23 d. (91 ugdymo dienos);

II pusmetis nuo 2018 m. sausio 24 d. iki 2018 m. birželio 15 d. (90 ugdymo dienų).

6.2. 2018-2019 mokslo metai:

I pusmetis nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. sausio 25 d. (92 ugdymo dienos);

II pusmetis nuo 2019 m. sausio 28 d. iki 2019 m. birželio 21 d. (93 ugdymo dienos).

7. Ugdymo dienų organizavimas:

7.1. 2017-2018 mokslo metai:

7.1.1. Gimnazijos sprendimas: pažintinė kultūrinė veikla ir ugdymas karjerai (1 d., vasario mėn. I savaitė); Mokinio diena (1 d., balandžio IV savaitė); Socialinė – pilietinė veikla I-III klasių mokiniams (1 d., birželio mėn. II savaitė); Konferencija, skirta valstybės šimtmečiui „Praverkime vartus Valstybės ir gimnazijos šimtmečiui“ (1 d., vasario mėn. 15 d.); Mokslo metų užbaigimo diena (1 d., birželio mėn. 15 d.).

7.1.2. Zarasų rajono savivaldybės sprendimas: Rugsėjo 1-osios šventė; Tarptautinė Mokytojo diena (spalio 5 d.); Adventinė popietė (gruodžio 22 d.); Paskutinio skambučio šventė (gegužės 23 d.); Integruotų dalykų kūrybinės dirbtuvės „100“, skirtos gimnazijos šimtmečiui (pagal atskirą planą).

7.2. 2018-2019 mokslo metai:

7.2.1. Gimnazijos sprendimas: renginiai, skirti gimnazijos šimtmečiui (2 d., lapkričio mėn.); pažintinė kultūrinė veikla ir ugdymas karjerai (2 d., vasario I savaitė); Mokinio diena (1 d.,

balandžio IV savaitė); Socialinė – pilietinė veikla I-III klasių mokiniams (1 d., birželio 15 d.); Klasės veiklų diena (1 d., birželio 18 d.); Sporto diena (1 d., birželio 19 d.); Žmogaus saugos diena (1 d., birželio 20 d.); Mokslo metų užbaigimo diena (1 d., birželio 21 d.).

7.2.2. Zarasų rajono savivaldybės sprendimas: Rugsėjo 1-osios šventė; Tarptautinė Mokytojo diena (spalio 5 d.); Adventinė popietė (gruodžio I savaitė); Paskutinio skambučio šventė (gegužės III savaitė); Vaikų gynimo diena (birželio 1 d.).

8. Pagrindinė ugdymo proceso organizavimo forma – pamoka.

9. Jeigu gimnazijos IV klasės mokinys laiko pasirinktą valstybinį brandos egzaminą ar įskaitą pavasario (Velykų) atostogų metu, atostogų diena, per kurią jis laiko egzaminą ar įskaitą, nukeliama į artimiausią darbo dieną po atostogų. Jeigu IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ugdymo proceso metu, jo pageidavimu gali būti suteikiama laisva diena prieš brandos egzaminą. Ši diena įskaičiuojama į ugdymo dienų skaičių.

10. Esant aplinkybėms, keliančioms pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremaliąją padėtį, gimnazijos vadovas priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Ekstremalioji padėtis – tai padėtis, kuri susidaro dėl kilusio ekstremalaus (gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio) įvykio ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius. Sprendimą dėl ekstremaliosios padėties paskelbimo nelaimės apimtoje savivaldybės teritorijoje priima savivaldybės administracijos direktorius. Gimnazijos vadovas apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuoja Zarasų rajono savivaldybę.

11. Jei oro temperatūra – 25 laipsniai šalčio ar žemesnė, į mokyklą gali nevykti I-IV klasių mokiniai. Ugdymo procesas atvykusiems į mokyklą mokiniams vykdomas. Mokiniais, neatvykusiems į mokyklą, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama gimnazijos internetinėje svetainėje ir / arba elektoriniame dienyne. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių.

ANTRASIS SKIRSNIS

GIMNAZIJOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS. GIMNAZIJOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

12. Gimnazijos ugdymo turinys formuojamas pagal gimnazijos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas vadovaujantis Pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (toliau – Geros mokyklos koncepcija), Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas) ir kt.

13. Gimnazijoje vykdomoms ugdymo programoms įgyvendinti rengiamas gimnazijos ugdymo planas. Gimnazijos ugdymo planas – tai ugdymo turinio įgyvendinimo, vadovaujantis gimnazijos susitarimais, bendrųjų ugdymo planų bendrosiomis nuostatomis ir bendrąjį ugdymą

reglamentuojančiais kitais teisės aktais, aprašas. Gimnazijos ugdymo plane, atsižvelgiant į gimnazijos kontekstą, pateikiami konkretūs ugdymo proceso organizavimo sprendimai Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti.

14. Gimnazijos ugdymo planą rengė gimnazijos vadovo įsakymu sudaryta darbo grupė (2017-06-17, Nr. V-19). Grupės darbui vadovavo direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Gimnazijos ugdymo planas parengtas vadovaujantis demokratiškumo, subsidiarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais.

15. Rengiant gimnazijos ugdymo planą remiamasi mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese duomenimis ir informacija, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais, gimnazijos veiklos įšivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis.

16. Gimnazija, įgyvendindama ugdymo turinį, dalykui mokyti per dvejus metus nekeičia Bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktuose nurodyto pamokų skaičiaus, išlaikomas minimalus pamokų skaičius.

17. Gimnazijos ugdymo planas parengtas dvejims metams. Ugdymo organizavimo sprendimai gali būti atnaujinami.

18. Atsižvelgiant į dalykų metodinių grupių siūlymus, darbo grupėje, rengusioje gimnazijos ugdymo planą, susitarta:

18.1. Į ugdymo turinį **integruoti Nacionalinio projekto** „Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra“ **edukacines programas:**

18.1.1. Kultūrinės-meninės:

Kino „virtuvėje“ - lapkritis

Kuršmarių vėtrungės - spalį

18.1.2. Technologijų ir kūrybinių industrijų:

Jaunasis tyrinėtojas - spalį

Lazerių technologijos - lapkritis

18.1.3. Gamtinės-ekologinės:

Mikroorganizmai mūsų aplinkoje - rugsėjis/spalį

Naudingosios iškasenos – durpės – rugsėjis/spalį.

18.2. Į ugdymo turinį **integruoti Žmogaus saugos, Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo** šeimai, Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos, Ugdymo karjerai, Etninės kultūros programos (žiūr. 1-5 priedus).

18.3. Socialinė– pilietinė veikla (žiūr. 4 skirsnį).

18.4. Siūlomi šių dalykų **moduliai**: lietuvių kalbos ir literatūros, užsienio (1-osios) kalbos, istorijos, matematikos, programavimo, biologijos, chemijos, fizikos.

18.5. Siūlomi **pasirenkamieji dalykai**: braižyba, filosofija, 3-oji užsienio kalba, informacinės technologijos III-IV klasėse, psichologija.

18.6. **Maksimalus leistinas pamokų skaičius** per savaitę I-II klasėje – 34 valandos, III-IV klasėje – 35 valandos.

18.7. **Ugdymo turinys planuojamas** mokslo metams pagal metodinėse grupėse parengtas formas:

18.7.1. 2017-2018 mokslo metai: I-III klasėse – 36 savaitės, IV klasės – 33 savaitės;

18.7.2. 2018-2019 mokslo metai: I-III klasėse – 37 savaitės, IV klasės – 33 savaitės;

18.7.3. Planuojant paliekamas rezervinis laikas – ne mažiau kaip 2 savaitės (pažintinė, socialinė-pilietinė veiklos, ir kt.);

18.7.4. Mokomųjų dalykų programos (jei nėra ŠMM patvirtintų), dalykų modulių programos svarstomos metodinėse grupėse ir pateikiamos direktoriui tvirtinti iki rugsėjo 1 d.;

18.7.5. Mokomųjų dalykų ilgalaikiai planai svarstomi metodinėse grupėse ir pateikiami suderinti direktoriaus pavaduotojai ugdymui iki rugsėjo 12 d.;

18.7.6. Dalykų mokytojai gali naudotis Ugdymo plėtotės centro parengtais, leidyklų siūlomais bei kitų autorių viešai skelbiamais ilgalaikiais planais (būtina nurodyti);

18.7.7. Mokytojai, rengdami pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių turinį vadovaujasi Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535 „Dėl Bendrųjų formaliojo švietimo programų reikalavimų patvirtinimo“.

18.8. Pasirinkti (jei bus finansavimas) nuoseklias ir ilgalaikes socialines emocines kompetencijas ugdančią prevencinę programą LIONS QUEST RAKTAI Į SĖKMĘ.

18.9. Pažintinę ir kultūrinę, meninę, projektinę, socialinę-pilietinę veiklą integruoti į ugdymo turinį (žiūr. 4 skirsnį).

18.10. **Sudaryti sąlygas mokytis** ne tik klasėje, bet ir kitose aplinkose:

18.10.1. Planuoti užsiėmimus Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos erdvėse: naudotis fonotekos fondais - muzikos spaudiniais, muzikos kompaktiniais diskais, plokštelėmis; specializuota informacija apie Europos Sąjungą, JAV informaciniu terminalu;

18.10.2. Susipažinti su Zarasų krašto muziejaus edukacinėmis programomis: „Zarasų krašto istorija ir paveldas“, „Žymūs kraštiečiai žydai“, „Kalbininkas Kazimieras Būga“;

18.10.3. Lankytis Gražutės regioninio parko renginiuose, skirtuose gamtos tyrinėtojams.

18.11. Dėl neformaliojo vaikų švietimo veiklos organizavimo; pamokų, skiriamų mokinio poreikiams tenkinti; dalykų arba modulio keitimo, pasirinkimo tvarkos; laikinųjų grupių sudarymo; bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) žiūrėti kituose skirsniuose.

19. Gimnazijos ugdymo planą gimnazijos vadovas tvirtina iki mokslo metų pradžios, suderinęs su gimnazijos taryba, taip pat su rajono savivaldybės vykdomąja institucija.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS GIMNAZIJOJE

20. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, sudaro sąlygas mokiniui mokytis mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų gimnazijos darbuotojų pagarba vienas kitam grįstoje psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, užtikrina tinkamą ir savalaikį reagavimą į patyčių ir smurto apraiškas. Gimnazijoje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia gimnazijos vaiko gerovės komisija, kuri vadovaujasi Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymo Nr. V-319 redakcija) „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

21. Gimnazija, įgyvendindama ugdymo turinį, įgyvendina Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006-03-17 įsakymu Nr. ISAK-494). Esant finansavimui, gimnazija pasirenks nuoseklias ir ilgalaikes socialines emocines kompetencijas ugdančią prevencinę programą LIONS QUEST RAKTAI Į SĖKMĘ.

22. Gimnazija sudaro galimybes mokiniui kiekvieną dieną tarp pamokų užsiimti fiziškai aktyvia veikla, kuri praplečia kūno kultūros pamokų turinį. Po trijų pamokų rekomenduojama 20 min. fiziškai aktyvi pertrauka (linijiniai šokiai, stalo tenisas).

23. Gimnazija, įgyvendindama ugdymo turinį, vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“.

24. Į gimnazijos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa). Programos įgyvendinimas išdėstytas 2 priede.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

25. I-IV klasių mokiniui pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) yra privaloma, sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis, ji integruojama į ugdymo turinį. Šiai veiklai skiriama ne mažiau kaip 35 pamokos (5 ugdymo dienos).

25.1. Pilietiškumo pamokos istorinėm datom: Sausio 13, Vasario 16, Kovo 11 - paminėti;

25.2. Renginių ciklas „Praverkime vartus Valstybės ir gimnazijos šimtmečiui“ (žiūr. Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtų priemonių planą 2017 – 2020 m.);

25.3. Teatrų ir muziejų lankymas.

26. I-II klasių mokiniui privaloma socialinė-pilietinė veikla, kuriai skiriama ne mažiau kaip 10 valandų (pamokų) per mokslo metus:

26.1. Po vieną pamoką per pusmetį I-II klasėse - pilietiškumo pagrindų (2 val.);

26.2. Vieną dieną I-III klasėms - birželio mėnesį (5 val.);

26.3. Savarankiška veikla, aptarta su klasės auklėtoju (3 ir daugiau valandų);

26.4. Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama Tamo dienyne.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMOŠI KRŪVIO REGULIAVIMAS

27. Siekiant tausoti mokinio sveikatą, gimnazijoje atliekama nuosekli mokinių mokymosi krūvio stebėseną.

28. Mokiniui, negali būti daugiau kaip 7 dalykų pamokų per dieną.

29. I-II klasių mokiniams per dieną negali būti daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokinius būtina informuoti ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai negali būti rašomi pirmą dieną po ligos, atostogų, nerekomenduojami po šventinių dienų.

30. Mokytojai užtikrina, kad namų darbai:

30.1. Atitiktų mokinio galias;

30.2. Būtų naudingi grįžtamajai informacijai apie mokinio mokymąsi gauti, tolesniam mokymuisi;

30.3. Nebūtų užduodami atostogoms;

30.4. Nebūtų skirti dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti.

31. I-II klasių mokiniai, kurie negali tinkamai atlikti namų darbų dėl nepalankių socialinių ekonominių kultūrinių sąlygų namuose, vaiko gerovės komisijos nutarimu juos atlieka mokykloje arba jie nukreipiami į dienos centrą.

32. Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams, pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams mokytis gimnazijos I–II klasių mokiniams skiriamas suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

33. I-II klasių mokiniams maksimalus pamokų skaičius per savaitę - ne daugiau kaip 34 valandos, III-IV klasių – ne daugiau kaip 35 valandos.

34. Mokymosi pagalbai, Vaiko gerovės komisijos nutarimu, skiriamos konsultacijos. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu ar kitu būdu informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą, apie mokinio daromą pažangą.

35. Mokiniai, lankantys ar baigę neformaliojo vaikų švietimo mokyklas ar programas, nuo privalomųjų dalyko pamokų neatleidžiami.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

36. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas yra gimnazijos ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais ugdymo tikslais. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą vadovaujamosi Ugdymo programų aprašu, Pagrindinio ugdymo ir Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą.

37. Gimnazija, vadovaudamasi ugdymo plano 36 punkte nurodytais teisės aktais ir metodinių grupių susitarimais, yra parengusi Gimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos tvarkos aprašą, patvirtintą direktoriaus įsakymu. Aprašas skelbiamas gimnazijos internetinėje svetainėje www.azuolas.info.

SEPTINTASIS SKIRSNIS MOKYMOSI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMAS, ĮGYVENDINANT PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

38. Direktorius pavaduotoja ugdymui yra atsakinga už mokymosi pasiekimų stebėsenos koordinavimą, gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą.

39. Gimnazija, siekdama gerinti mokinių mokymosi pasiekimus:

39.1. Diegia aukštus mokymosi lūkesčius kiekvienam mokiniui (tarp jų ir žemus pasiekimus turintiems mokiniams), ugdo sąmoningą ir atsakingą požiūrį į mokymąsi;

39.2. Ugdo mokinių pasididžiavimo savo mokykla, mokymusi jausmą;

39.3. Ugdo atkaklumą mokantis;

39.4. Po signalinių pusmečių, po I pusmečio, po metinių ir po PUPP ir BE rezultatų aptaria mokinių pasiekimų gerinimo klausimus gimnazijos bendruomenėje;

39.5. Kas mėnesį stebi ugdymosi procesą, laiku nustato, kokios reikia pagalbos, ir teikia ją mokiniams.

39.6. Kartu su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) vaiko gerovės komisija sprendžia mokinių vėlavimo į pamokas ir jų nelankymo priežastis;

39.7. Sudaro galimybes mokytojams tobulinti profesines žinias, ypač dalykines kompetencijas ir gebėjimus. Mokytojai turi galimybę pririnkti pagalbos iš psichologą ir socialinį pedagogą ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius.

40. Kas mėnesį klasės auklėtojas, aptaręs su dalyko mokytoju, teikia pavaduotojai sąrašus tų mokinių, kuriems reikalinga mokymosi pagalba, dėl jos formų ir būdų sprendžia vaiko gerovės komisija.

41. Mokymosi pagalbos būdai:

41.1. Individualizuotas mokymas pamokoje;

41.2. Trumpalaikės ar ilgalaikės dalyko konsultacijos;

41.3. Mokinių pagalba (užskaitoma socialinė-pilietinė veikla) kitiems mokiniams;

41.4. Laikinosios grupės iš paralelių klasių mokinių;

41.5. Psichologo ar socialinio pedagogo konsultacijos;

41.6. Galimi ir kiti pagalbos būdai.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS GIMNAZIJOJE

42. Gimnazija, įvertinusi mokinių neformaliojo švietimo poreikius, siūlo šias neformaliojo švietimo programas:

- 42.1. Giedojimo studija;
- 42.2. Teatras;
- 42.3. Sportas;
- 42.4. Projektinės veiklos vokiečių kalbos ugdyme;
- 42.5. Fotografija ir kompiuterinė grafika;
- 42.6. Instrumentinis ansamblis;
- 42.7. Garso – vaizdo būrelis;
- 42.8. Dalykų programos, skirtos geresniems ugdymosi rezultatams.

43. Neformaliojo švietimo programose dalyvaujantys mokiniai registruojami Mokinių registre.

44. Neformaliojo vaikų švietimo veikloms organizuoti minimalus grupės dydis – 10 mokinių.

DEVINTASIS SKIRSNIS UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

45. Į ugdymo turinį integruoti:

45.1. Žmogaus saugos, Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai, Ugdymo karjerai, Etninės kultūros, Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos (žiūr. 1-5 priedus);

45.2. Nacionalinio projekto „Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra“ edukacines programos (žiūr. 18.1. punktą);

45.3. Socialinę – pilietinę veiklą.

46. Dienyne integruojamųjų pamokų apskaitai užtikrinti nurodoma:

46.1. Integruojamoji tema dalykui skirtame apskaitos puslapyje ar skiltyje, jei integruojamoji programa integruojama į dalyko turinį. Jei integruojamas kelių dalykų turinys ir pamokoje dirba keli mokytojai, integruojamų dalykų pamokų turinį dienyne būtina įrašyti tų dalykų apskaitai skirtose elektroninio dienyno puslapiuose ar skiltyse;

46.2. Integruojamoji tema kaip klasės auklėtojo veikla, nurodant valandų skaičių;

46.3. Integruojamoji programa kaip atskiras dalykas, jeigu jai skiriamos atskiros mokymosi dienos per mokslo metus (nurodoma, kiek pamokų skiriama).

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

48. Diferencijavimas taikomas:

48.1. I-II klasėse lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos dalykų moduliams mokytis;

48.2. I klasėje anglų kalbos mokymui skirstant klasę į grupes.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

49. Mokinio individualus planas sudaromas:

49.1. III – IV klasių mokiniams besimokantiems pagal vidurinio ugdymo programą;

49.2. mokiniams, kuriems skirtas mokymas namuose ar savarankiškas mokymas.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

50. Gimnazija:

50.1. Organizuoja mokytojų ir tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimą, siekdama individualios kiekvieno mokinio mokymosi pažangos, puoselėdama jo sveikatą, socialumą ir brandą. Per mokslo metus organizuojami ne mažiau kaip 4 tėvų (globėjų, rūpintojų) susitikimai su mokytojais:

50.1.1. Rugsėjo mėnesį – informacija apie ugdymo proceso organizavimą, mokymosi lūkesčiai, pasiūlymai veiklai ir bendradarbiavimui tobulinti;

50.1.2. Gruodžio mėnesį – Tėvų diena (individualūs tėvų (globėjų, rūpintojų) susitikimai su dalykų mokytojais po signalinio pusmečio);

50.1.3. Sausio – vasario mėnesį: II klasių tėvai (globėjai, rūpintojai) supažindinami su PUPP organizavimo ir vykdymo tvarka bei Vidurinio ugdymo programa;

IV klasių tėvai (globėjai, rūpintojai) supažindinami su BE organizavimo ir vykdymo tvarka;

I-IV klasių tėvai (globėjai, rūpintojai) supažindinami su I pusmečio mokymosi rezultatais;

50.1.4. Balandžio mėnesį – Tėvų diena (individualūs tėvų (globėjų, rūpintojų) susitikimai su dalykų mokytojais po signalinio pusmečio).

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ MOKYMO SI GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

51. Minimalus laikinosios grupės dydis – 10 mokinių, maksimalus – ne didesnis nei teisės aktais nustatytas - 30 mokinių.

52. Ugdymo turiniui įgyvendinti klasė dalijama į grupes:

52.1. Doriniam ugdymui, jeigu tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę ir tikybą, ir etiką;

52.2. Užsienio kalboms, jei klasėje mokosi ne mažiau kaip 21 mokinys;

52.3. Informacinių technologijų ir technologijų dalykams mokytis, atsižvelgiant į darbo vietų kabinetuose skaičių;

52.4. Kūno kultūros pamokoms I-II klasėse, siekiant užtikrinti mokinių saugumą. Grupėje turi būti ne mažiau kaip 10 mokinių.

53. Laikinųjų grupių sudarymo principai ir jų dydis:

53.1. Mokinių grupė dalyko moduliui mokytis;

53.2. Mokinių grupė mokymosi pagalbai teikti;

53.3. III-IV klasių mokinių grupė pagal pasirinktą dalyko kursą mokytis.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

54. Mokinių mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

55. Mokiniai namie mokomi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniai, mokomam namie, suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgiant į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, rengiamas individualus ugdymo planas.

56. Savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu namie mokomam mokiniui I–II klasėse skiriama 15 savaitinių pamokų, III–IV klasėse – 14. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti gimnazijoje.

57. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), gimnazijos vadovo įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų mokykloje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą. Mokiniui, kuris mokosi namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę. Šias pamokas siūloma panaudoti mokinio pasiekimams gerinti.

II SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

58. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, vadovaujasi Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą. Mokiniui sudarytos sąlygos rinktis dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus.

59. I klasės mokiniams skiriamas 1 mėnesio (rugsėjo mėnesį) adaptacinis laikotarpis. Adaptaciniu laikotarpiu mokinių pasiekimai nevertinami neigiamais balais.

60. I-II klasių mokiniams siūlomi lietuvių kalbos ir literatūros, užsienio kalbos, matematikos, informacinių technologijų, biologijos, chemijos, fizikos, technologijų, kūno kultūros dalykų moduliai.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

61. Pagrindinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių kalba ir literatūra, užsienio kalbos), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika), socialinis ugdymas (istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, socialinė-pilietinė veikla, ekonomika ir verslumas), meninis ugdymas (dailė, muzika), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas (žmogaus sauga, sveikatos ugdymas, etninė kultūra ir kt.).

62. Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“, ir Ugdymo karjerai programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“, integruojamos į ugdymo turinį (žiūr. 1-4 priedus).

63. Ugdymo sričių įgyvendinimas:

63.1. Dorinis ugdymas. Dorinio ugdymo dalyką (etiką ar tikybą) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikybą rekomenduojama rinktis dvejiems metams (I–II klasėms).

63.2. Lietuvių kalba ir literatūra. Įgyvendinant ugdymo turinį:

63.2.1. siūloma mokiniams rinktis lietuvių kalbos ir literatūros dalyko modulius įgūdžiams formuoti ir skaitymo gebėjimams gerinti, kalbos vartojimo praktikai ar kt.;

63.2.2. mokiniais, kurie nepasiekia lietuvių kalbos ir literatūros Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygos pašalinti mokymosi spragas (skiriama konsultacijų).

63.3. Užsienio kalbos:

63.3.1. Užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos;

63.3.2. Baigiant pagrindinio ugdymo programą (II klasę), organizuojamas užsienio kalbų pasiekimų patikrinimas centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS);

63.3.3. Pagrindinio ugdymo programoje užtikrinamas pradėtų mokytis užsienio kalbų mokymosi tęstinumas. Keisti užsienio kalbą nebaigus pagrindinio ugdymo programos galima tik tokiu atveju, jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis, nei numatyta tos kalbos Bendrojoje programoje arba jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir gimnazija negali sudaryti mokiniui galimybės toliau mokytis pradėtos kalbos. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

63.3.3.1. Vienerius mokslo metus jam skiriama ne mažiau nei viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

63.3.3.2. Susidarius ne mažiau kaip 5 mokinių grupei, atsižvelgiant į mokymo lėšas, visai grupei skiriamos dvi papildomos pamokos.

63.3.4. Jei mokinys yra baigęs tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą ir nustatoma, kad jo vienos užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu įskaitomi mokinio pasiekimai ir konvertuojami pagal dešimtbalę vertinimo sistemą. Mokiniui sudaromas individualus užsienio kalbos mokymosi planas ir galimybė vietoje užsienio kalbos pamokų lankyti papildomas lietuvių kalbos ir literatūros ar kitos kalbos pamokas kitose klasėse.

63.3.5. Jeigu mokinys yra atvykęs iš kitos mokyklos ir, tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus, pageidauja tęsti mokytis pradėtą kalbą, o gimnazija neturi tos kalbos mokytojo:

63.3.5.1. Mokiniui sudaromos sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos, suderinus su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir su rajono savivaldybe. Skiriant pamokų skaičių vadovaujamosi Bendrųjų ugdymo planų 124 punktu;

63.3.5.2. Mokinys gali kalbos mokytis neformaliojo švietimo įstaigoje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų pasiekimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti gimnazijai pagal iš anksto priimtą susitarimą, kuriame numatytas atsiskaitymo laikas ir apibrėžti pasiekimų įvertinimo kriterijai.

63.4. Matematika:

63.4.1. Kasmet dalyvauti Nacionalinio egzaminų centro organizuojamame matematinio-gamtamokslinio raštingumo konkurse;

63.4.2. Nuolat stebėti mokinių matematikos pasiekimus ir, remiantis PUPP, BE rezultatais, numatyti metodus spragoms įveikti.

63.5. Informacinės technologijos:

63.5.1. I–II klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų, kompiuterinės leidybos pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Mokykla siūlo rinktis ne mažiau kaip iš dviejų modulių. Modulį renkasi mokinys.

63.6. Gamtamokslinis ugdymas:

63.6.1. Mokymosi medžiaga pritaikoma atsižvelgiant į mokinių turimas žinias, įgūdžius ir ugdymosi poreikius;

63.6.2. Ugdymo turinyje daugiau dėmesio skirti gyvosios gamtos stebėjimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdiniame gyvenime, praktinėms veikloms;

63.6.3. Mokiniam siūlomi biologijos, chemijos, fizikos moduliai, būreliai.

63.7. Technologijos:

63.7.1. I klasių mokiniams technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso:

63.7.1.1. Susitikimas su darbo biržos atstovais;

63.7.1.2. Ekskursijos į profesinę mokyklą ir į akcinę bendrovę.

63.7.2. Baigę integruoto technologijų kurso programą, mokiniai pagal savo interesus ir polinkius renka vieną iš privalomų technologijų programų (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų).

63.8. Socialinis ugdymas:

63.8.1. Siekiant gerinti gimtojo krašto ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalį istorijos ir geografijos pamokų rekomenduojama organizuoti netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose), naudotis virtualiosiomis mokymosi aplinkomis;

63.8.2. Po vieną pilietiškumo pagrindų pamoką per pusmetį skirti socialinei-pilietinei veiklai;

63.8.3. Laisvės kovų istorijai mokytis integruoti į pilietiškumo pagrindų pamokas ne mažiau kaip 18 pamokų.

63.9. Kūno kultūra:

63.9.1. Kūno kultūrai skiriama 2 valandos per savaitę ir sudaromos sąlygos visiems mokiniams papildomai rinktis jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas per neformaliojo švietimo veiklą gimnazijoje ar neformaliojo vaikų švietimo įstaigoje;

63.9.2. Kūno kultūrai mokytis, siekiant užtikrinti saugumą, jei pakanka mokymo lėšų, klasė dalijama į grupes. Minimalus grupės dydis – 10 mokinių.

63.9.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

63.9.4. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgiant į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas skiria alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizinės galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

63.9.5. Mokiniam, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūloma kita veikla: stalo žaidimai, šaškės, šachmatai, socialinė veikla.

63.10. Meninis ugdymas:

63.10.1. Meninio ugdymo dalykus sudaro dailės, muzikos dalykai;

63.10.2. Menų dalykų mokymą galima integruoti į neformaliojo švietimo programas, organizuoti ir kitose erdvėse – kultūros įstaigose, netradicinėje aplinkoje, gamtoje ir kt.

64. Pagrindinio ugdymo antrosios dalies programai grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per savaitę 2017–2018, 2018–2019 mokslo metais:

Klasė Ugdymo sritys ir dalykai	gimnazijos I	gimnazijos II	Pagrindinio ugdymo antrosios dalies programoje (iš viso)
Dorinis ugdymas			
Dorinis ugdymas (etika) Dorinis	1;1		2

ugdymas (tickyba)		
Kalbos		
Lietuvių kalba ir literatūra	4;5 / 5;4	9
Užsienio kalba (1-oji)	3;3	6
Užsienio kalba (2-oji)	2;2	4
Matematika ir informacinės technologijos		
Matematika	3;4 / 4;3	7
Informacinės technologijos	1;1 / 2;0 / 0;2	2
Gamtamokslinis ugdymas		
Biologija	2;1 / 1;2 / 0;3 / 3;0	3
Chemija	2;2	4
Fizika	2;2	4
Socialinis ugdymas		
Istorija	2;2	4
Pilietiškumo pagrindai	1;1 / 2; 0 / 0;2	2
Socialinė-pilietinė veikla**	10;10**	20
Geografija	2;1 / 1;2 / 0;3 / 3;0	3
Ekonomika ir verslumas	1;0 / 0;1	1
Meninis ugdymas		
Dailė	1;1	2
Muzika	1;1	2
Technologijos, kūno kultūra, žmogaus sauga		
Technologijos (...)	1,5;1 / 1;1,5	2,5
Kūno kultūra	2;2	4
Žmogaus sauga	0,5	0,5
Pasirenkamieji dalykai / dalykų moduliai / projektinė veikla projektinė veikla (...); ... (pasirenkamasis); ...(dalyko modulis		

Minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę	31	31	62
Pažintinė ir kultūrinė veikla			
	I-II klasėse		
Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, skaičius per savaitę	14		14
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per savaitę)	5		5

** valandų (pamokų) skaičius per metus.

Lentelėje nurodomi: dalykai ir minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui per savaitę; rekomenduojamas kiekvienoje klasėje dalykui skiriamų savaitinių pamokų paskirstymas; neformaliajam švietimui skiriamų valandų skaičius; pamokų, skiriamų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti skaičius – pagrindinio ugdymo programos antrajai daliai.

III SKYRIUS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

65. Vidurinio ugdymo programa vykdoma vadovaujantis Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, Ugdymo programų aprašu, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Geros mokyklos koncepcija, Bendraisiais ugdymo planais.

66. Vidurinio ugdymo programos trukmė – dveji mokslo metai. Vidurinio ugdymo programos turinį sudaro:

66.1. Privaloma dalis: privalomi mokytis dalykai ir privalomai pasirenkami dalykai ir (ar) moduliai;

66.2. Laisvai pasirenkama dalis: pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai. Pasirenkamieji dalykų moduliai neskaičiuojami kaip atskiri dalykai.

67. Mokinio individualaus plano struktūra ir jo keitimo tvarka:

67.1. Vidurinio ugdymo programai įgyvendinti individualus ugdymo planas

Eil. nr	Dalykas	III klasė val. sk.	IV klasė val. sk.	Kursas	Pastabos
1.	Dorinis ugdymas (tikyba, etika) – pabraukite	1	1	B	
2.	Modulis	5	5	A	
		4	4	B	
		1	1	-	

3.	1-oji užsienio klb. (anglų, vokiečių) - pabraukite Modulis	4	5	B2, B1	Privaloma viena užsienio (1-oji) kalba
		3	3	A2	
		1	1	-	
4.	2-oji užsienio klb. (anglų, rusų, vokiečių) - pabraukite Modulis	3	3	B2, B1, A2	
5.	Matematika Modulis	5	5	A	
		3	3	B	
		1	1	-	
6.	Gamtamokslinis dalykas:				Privalomas vienas dalykas
	Biologija Modulis	3	3	A	
		2	2	B	
		1	1	-	
	Chemija Modulis	3	3	A	
		2	2	B	
		1	1	-	
	Fizika Modulis	3	4	A	
		2	2	B	
1		1	-		
7.	Socialinio ugdymo dalykas:				Privalomas vienas dalykas
	Istorija Modulis	3	3	A	
		2	2	B	
		1	1	-	
	Geografija	3	3	A	
2		2	B		
8.	Meninio arba technologinio ugdymo dalykas:				Privalomas vienas dalykas
	Dailė Muzika Teatras Statyba ir medžio apdirbimas Taikomasis menas, amatai, dizainas Turizmas ir mityba	2	2	B	
		2	2	B	
		2	2	B	
		2	2	B	
		2	2	B	
		2	2	B	
9.	Kūno kultūra:				Privalomas vienas dalykas
	Bendroji kūno kultūra Krepšinis Tinklinis Tenisas	2	2	B	
		2	2	B	
		2	2	B	
		2	2	B	
10.	Pasirenkamieji dalykai:				Nėra privalomi
	Informacinės technologijos Modulis	2	2	A	
		1	1	B	
		1	1	-	
	Braižyba 3-oji užs. klb. (prancūzų) Filosofija Psichologija	1	1	-	
		1	1	-	
		1	1	-	
		1	1	-	

11.	Įrašykite savo pasirinkimą (dalyko modulį, pasirenkamąjį dalyką)				Nėra privaloma
-----	---	--	--	--	----------------

67.1.1. Maksimalus pamokų skaičius – 35 savaitinės pamokos.

67.1.2. Minimalus pamokų skaičius – 28 savaitinės pamokos.

67.1.3. Mokinys per dvejus metus turi mokytis ne mažiau kaip 8 ir ne daugiau kaip 13 skirtingų dalykų. Dalyko moduliai nėra skaičiuojami kaip atskiri dalykai.

67.2. Mokinio pasirinkto dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio, mokėjimo lygio keitimas arba pasirinkto dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio atsisakymas ir naujo pasirinkimas:

67.2.1. Dalyką, modulį ar kursą galima keisti, atsisakyti po signalinių pusmečių ir po pusmečių (gruodžio 1d., sausio paskutinė savaitė, balandžio 1 d., birželio pirma savaitė);

67.2.2. Mokinys, nutaręs keisti savo individualų ugdymosi planą, rašo prašymą direktoriaus vardu;

67.2.3. Su prašymu pasirašytinai supažindina buvusį ir būsimą mokytoją, klasės auklėtoją ir prašymą atiduoda direktoriaus pavaduotojai ugdymui;

67.2.4. Mokinys, nurodęs priežastį ir norintis keisti kursą, dalyką, dalyko modulį, privalo (savarankiškai pasirengęs) per dvi savaites išlaikyti įskaitą iš atitinkamo dalyko programos ar kursų programų skirtumų;

67.2.5. Dalyko mokytojas paruošia užduotis įskaitai, atitinkančiai pasirinkto dalyko kursą, laikyti;

67.2.6. Jeigu įskaitą išlaiko pusmečio ar mokslo metų pabaigoje, pažymiai, prie jų pažymint kursą raidėmis B (bendrasis) arba A (išplėstinis), įrašomi pusmečio ar metinių pažymių stulpelyje. Mokiniui metinis ar pusmečio pažymys išvedamas pagal įskaitos įvertinimą;

67.2.7. Mokiniui, kuris mokysis pagal dalyko programos bendrąjį kursą ir kurį tenkina turimas išplėstinio kurso įvertinimas, įskaitos laikyti nereikia;

67.2.8. III-IV klasių mokiniai, turintys neigiamus dalyko A kurso pusmečio įvertinimus, direktoriaus įsakymu iš dalyko A kurso grupės perkeliama į to paties dalyko B kurso grupę;

67.2.9. Kiekvieno mokinio kurso, modulio, dalyko keitimas ar atsisakymas yra įforminamas gimnazijos direktoriaus įsakymu. Klasės vadovas e-dienyne užregistruoja keitimą, nurodo direktoriaus įsakymo numerį, datą;

67.2.10. Pirminis mokinio individualių ugdymosi planų sudarymas vyksta iki balandžio 20 d. Iki rugpjūčio mėn. 28 d. gali vykti mokinio individualaus plano koregavimas. Individualaus ugdymosi plano koregavimas (išimtiniais atvejais) dar gali vykti iki rugsėjo 10 dienos.

68. Mokinio pasirinkti mokytis dalykai tampa privalomi. Jeigu pasirinkto dalyko programos mokinys nebaigia ir nepasiekia joje numatytų pasiekimų – pripažįstama, kad jis jo nesimokė.

69. Atsižvelgiant į mokinių pasirinkimus, jų individualius ugdymo planus, modeliuojamas vidurinio ugdymo programos įgyvendinimas. Laikinosios grupės sudaromos iš mokinių, kurie pasirenka tą pačią bendrojo ugdymo dalyko kurso programą, tą patį dalyko modulį.

70. Mokiniui, atvykusiam iš kitos mokyklos, užtikrinama galimybė įgyvendinti savo individualų ugdymo planą arba, nesant tam sąlygų, pasiūloma keisti pasirinktus dalykus ar modulius.

71. Vidurinio ugdymo programoje mokiniui siūloma:

71.1. Jo mokymosi poreikius atliepiantys pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai.

72. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“, ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės

kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“, integruojama į ugdymo turinį (žiūr. 3-4 priedus).

73. Žmogaus saugos dalykas integruojamas į dalykų ugdymo turinį (žiūr. 1 priedą).

74. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą.

75. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgiant į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas skiria alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

76. Mokiniais, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūloma kita veikla: stalo žaidimai, šaškės, šachmatai, socialinė veikla.

77. Vidurinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per savaitę ir per dvejus metus:

Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui per savaitę	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Dorinis ugdymas	2		
Dorinis ugdymas (etika)		2	-
Dorinis ugdymas (tikyba)		2	-
Kalbos			
Lietuvių kalba ir literatūra	8	8	10
Užsienio kalbos		Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B2 mokėjimo lygį
Užsienio kalba (...)	6	6	6
		Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Socialinis ugdymas	4		
Istorija		4	6
Geografija		4	6
Matematika	6	6	9
Informacinės technologijos (...)		2	4
Gamtamokslinis ugdymas	4		
Biologija		4	6
Fizika		4	7
Chemija		4	6
Meninis ugdymas ir technologijos	4		
Dailė		4	6
Muzika		4	6
Teatras		4	6
Šokis		4	6
Kompiuterinės muzikos technologijos		4	6
Technologijos kryptys. Technologijos (...)			
Turizmas ir mityba		4	6
Statyba ir medžio apdirbimas		4	6

Tekstilė ir apranga		4	6
Taikomasis menas, amatai ir dizainas		4	6
Kūno kultūra	4–6		
Bendroji kūno kultūra		4/6	8
Pasirinkta sporto šaka (...)		(4–6)	
Žmogaus sauga**	0,5	0,5	0,5
Pasirenkamieji dalykai / dalykų moduliai/ projektinė veikla ... (pasirenkamasis); ... (dalyko modulis); projektinė veikla (...)			
Brandos darbas (...)	0,5		
Mokinio pasirinktas mokymo turinys		Iki 26	Iki 26
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui per savaitę	28 pamokos per savaitę		
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius) klasei	6 (valandos) pamokos dvejiems metams		
Mokinio ugdymo poreikiams tenkinti	24 pamokos per savaitę dvejiems metams		
Maksimalus pamokų skaičius klasei, esant 3 ir daugiau gimnazijos III klasių, – 51 pamoka per savaitę. Klasei gali būti skiriama ir daugiau pamokų, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius ir neviršijant mokymui skirtų lėšų.			

Pastabos:

**integruojama į ugdymo turinį.

Žmogaus saugos integravimas į I, II, III ir IV klasių ugdymo turinį

Klasė	Dalykas	Gebėjimai	Val. sk.
I-II	1. Psichologinis pasirengimas grėsmėms ir pavojams		
	Klasės valandėlė	Įvertinti su saugumu susijusio sprendimo pasekmes ir veiksmingumą.	1
		Numatyti kiekvieno pasirinkimo trumpalaikį ar ilgalaikį poveikį sau ir kitiems	
	2. Saugi elgsena buityje ir gamtoje		
	Kūno kultūra	Taikyti bendrus išgyvenimo atokioje vietovėje principus.	1
	Fizika	Užsitikrinti saugumą kasdien naudojantis elektra ir veikiant jos įrenginių aplinkoje.	1
	Biologija	Dalyvauti kuriant saugią ir darnią aplinką sau, bendruomenei ir gyvūnams.	1
	3. Saugi elgsena eismo aplinkoje		
	Kūno kultūra	Pasirinkti saugaus eismo būdus dažniausiai pasitaikančiose pavojingose situacijose	1
		Koreguoti savo elgesį eismo aplinkoje pagal įgytą saugaus elgesio patirtį.	
	4. Saugi elgsena ekstremaliosiose situacijose		
	Kūno kultūra	Apibūdinti civilinės saugos sampratą.	1
		Apibūdinti asmeninės ir kolektyvinės gyventojų apsaugos esmę.	
	Kūno kultūra	Apibūdinti evakavimo(si) į saugią teritoriją principus.	1
	Chemija	Pasirinkti saugų išėjimą iš degančio pastato, gesinti gaisrą, jei evakuacija negalima.	1
	Fizika	Užsitikrinti saugumą kasdien naudojantis elektra ir veikiant jos įrenginių aplinkoje	1
	Geografija	Prognozuoti ir atpažinti artėjančią ar potencialiai galimą gamtinio pobūdžio ekstremaliąją situaciją ir nuo jos apsisaugoti.	1
Biologija	Tinkamai elgtis susidarius ekologinio pobūdžio ekstremaliajai situacijai.	1	
Chemija	Tinkamai elgtis susidarius techninio pobūdžio ekstremaliajai situacijai.	1	
Pilietiškumo pagrindai	Atpažinti galimą socialinio pobūdžio ekstremaliąją situaciją. Taikyti saugaus elgesio socialinės kilmės ekstremaliosios situacijos metu principus.	1	

Klasė	Dalykas	Gebėjimai	Val. sk.
I-II	5. Pirmoji pagalba		
	Chemija	Atpažinti apsinuodijimo požymius ir suteikti pirmąją pagalbą apsinuodijus	1
	Biologija	Atpažinti šoko požymius ir suteikti pirmąją pagalbą ištikus šokui	1
		Atpažinti nušalimo ir šilumos smūgio požymius ir suteikti pirmąją pagalbą.	
	Kūno kultūra	Atpažinti būdingus požymius ir suteikti pirmąją pagalbą traumų ir sužeidimų atvejais.	1
Biologija	Atpažinti žmonių, sergančių ūmiomis ligomis, priepuolių požymius ir suteikti pirmąją pagalbą.	1	
III	1. Psichologinis pasirengimas grėsmėms ir pavojams		
	Klasės valandėlė	Priimti adekvačius su saugumu susijusius sprendimus.	1
	Dorinis ugdymas	Dalytis apibendrinta informacija įvairiomis saugos stiprinimo/ su sauga susijusiomis temomis, reikšti savo nuomonę ir ją pagrįsti.	2
	2. Saugi elgsena buityje ir gamtoje		
	Biologija	Kurti saugią ir darnią aplinką sau, šeimai, bendruomenei ir gyvūnams.	1
	Dorinis ugdymas	Rinkti, naudotis ir skleisti informaciją saugaus elgesio klausimais.	1
	3. Saugi elgsena eismo aplinkoje		
	Kūno kultūra	Atsakingai ir kompetentingai elgtis eismo aplinkoje.	1
	Kūno kultūra	Koreguoti savo saugų elgesį eismo aplinkoje pasinaudojant asmenine ir kitų patirtimi	1
	IV	4. Saugi elgsena ekstremaliosiose situacijose	
Kūno kultūra		Naudotis asmeninės ir kolektyvinės gyventojų apsaugos būdais ir priemonėmis.	2
Biologija, chemija, geografija		Atsakingai ir kompetentingai elgtis žmogaus ar gamtos sukeltose ekstremaliosiose situacijose.	2
5. Pirmoji pagalba			
Kūno kultūra		Atpažinti grėsmingas gyvybei būkles ir suteikti pirmąją pagalbą.	2

Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos integravimas į I, II, III ir IV klasių ugdymo turinį

Klasė	Dalykas	Gebėjimai	Atsakingi
I-II	1. Sveikatos, sveikos gyvensenos ir šeimos samprata		
	Klasės valandėlė	Sveikata, savijauta, gyvenimo būdas, aplinka. Gyvenimo būdo, aplinkos įtaka sveikatai. Sveikos gyvensenos principai. Ryšiai tarp asmens, šeimos ir bendruomenės sveikatos. Asmeninis indėlis stiprinant sveikatą, kuriant sveikesnę bendruomenę. Šeimos reikšmė asmens ir visuomenės gyvenime. Tinkami ir netinkami santuokos sudarymo, šeimos kūrimo motyvai. Būsimo sutuoktinio asmenybės pažinimo svarba būsimos šeimos darnos siekiui įgyvendinti. Asmenų lygiavertiškumo, atsakomybės, pareigų pasidalijimo šeimoje principų svarba. Pagalbos būdai krizinėse šeimos situacijose. Skyrybų priežastys ir pasekmės tolesniam gyvenimui.	Klasės auklėtojas su psichologu ir sveikatos priežiūros specialistu
	2. Fizinė sveikata		
	Kūno kultūra	2.1. Fizinis aktyvumas. Mankštos, įvairių fizinių pratimų trumpalaikė ir ilgalaikė nauda įvairių organizmo sistemų normaliam vystymuisi (širdies, kraujagyslių ir kvėpavimo sistemos pajėgumui gerinti, imunitetui stiprinti, jėgai, išsvermei ir lankstumui didinti, svorio kontrolei, lėtinių ligų rizikai mažinti, gerai psichinei savijautai). Savo organizmo pajėgumo, kūno jėgos, išvermės, lankstumo didinimo būdai. Pasyvaus gyvenimo būdo įtaka lėtinių ligų atsiradimo rizika. Kasdieninio fizinio aktyvumo, neturint specialios sportinės įrangos ir priemonių, poreikių tenkinimo, įvairių aplinkų ir situacijų naudojimo judėjimui galimybės. Tinkamo mankštinimosi plano, pratimų komplekso sudarymas. Taisyklingos laikysenos, kvėpavimo, grūdinimosi principai, reikšmė sveikatai. Traumų fizinio aktyvumo metu prevencija ir rizikos mažinimas. Tinkamų ir palankių sveikatai priemonių ir paslaugų pasirinkimo principai ir svarba.	Kūno kultūros mokytojai su sveikatos priežiūros specialistu
Biologija	2.2. Sveika mityba. Sveikos mitybos principai ir taisyklės. Pagrindinės mitybos teorijos. Mitybos, sveikatos ir kūno masės ryšys. Medžiagų apykaita organizme. Maisto medžiagų mitybinė vertė.	Biologijos mokytoja su sveikatos priežiūros specialistu	

	Paros maistinių ir energijos poreikių tenkinimas. Vandens ir maisto reikšmė sveikatai. Maisto papildai, maisto priedai, genetiškai modifikuoti organizmai, jų poveikis sveikatai. Asmeninės mitybos plano sudarymas, remiantis mitybos rekomendacijomis paaugliams. Netinkamų maisto produktų vartojimas kaip lėtinių ligų rizikos veiksnys. Valgymo sutrikimų priežastys, jų poveikis augimui ir raidai.	
Klasės valandėlė	2.3. Veikla ir poilsis. Racionalios dienotvarkės reikšmė gerai savijautai, darbingumui. Dienotvarkės koregavimas, atsižvelgiant į besikeičiančius poreikius. Asmens veiksmi, mažinantys klausos, regos pažeidimus.	Klasės auklėtojas su psichologu ir sveikatos priežiūros specialistu
Klasės valandėlė	2.4. Asmens ir aplinkos švara. Asmens švaros ir aplinkos poveikis sveikatai, gyvenimo kokybei. Užkrečiamųjų ligų prevencija. Bendraamžių, žiniasklaidos, mados, reklamos poveikis asmens higienai. Sąmoningas ir atsakingas higienos priemonių pasirinkimas, analizuojant jų sudėtį, sudedamųjų medžiagų poveikis sveikatai. Ekologiškos gamtinės kilmės higienos priemonės. Būdai aplinkos švarai ir tvarkai palaikyti.	Klasės auklėtojas su sveikatos priežiūros specialistu
Biologija	2.5. Lytinis brendimas. Kūno priežiūra ir puoselėjimas. Kūno unikalumo pripažinimas, atsparumas peršamiems „idealaus“ vyro ar moters kūno įvaizdžio stereotipams. Visuminė lytiškumo samprata, apimanti biologinį, emocinį, intelektualinį ir dvasinį pradą. Vaisingumo funkcijos saugojimas kaip prielaida ateityje susilaukti vaikų. Veiksniai, padedantys išsaugoti vaisingumą ar kenkiantys jam. Šeimos planavimo svarba ir metodai. Palankios ir žalingos nėštumo sąlygos (fiziniai, psichologiniai, socialiniai veiksniai). Lytinio potraukio sąsajos su hormonų kiekiu svyravimais organizme. Lytinį potraukį stiprinantys veiksniai, jo išraiškos valdymo svarba ir būdai. Skirtingos lytinės orientacijos. Skirtingos lytinės orientacijos asmenų patiriami išgyvenimai visuomenės kontekste. Pagarba kito asmens intymumui, jo pasirinkimui. Lytinė prievarta, teisinė ir moralinė atsakomybė už jos naudojimą. Atsakingas lytinis elgesys. Susilaikymo nuo lytinių santykių paauglystėje privalumai.	Biologijos mokytoja su sveikatos priežiūros specialistu
3. Psichikos sveikata		
Klasės valandėlė	3.1. Savivertė. Savo tapatumo, unikalumo suvokimo reikšmė. Savo temperamento, charakterio savybių pažinimo svarba, tvirto charakterio ugdymo būdai. Savo stiprybių įsisąmoninimas ir jų panaudojimas.	Klasės auklėtojas su psichologu

	<p>3.2. Emocijos ir jausmai. Įvairiose situacijose kylantys jausmai. Jų pažinimo svarba norint valdyti savo elgesį, ugdyti savikontrolę, puoselėti gerus tarpusavio santykius su aplinkiniais. Impulsyvaus reagavimo pasekmės savijautai ir santykiams su kitais. Tinkami intensyvių jausmų kontrolės ir išraiškos būdai, neįskaudinant, neįžeidžiant kitų. Streso samprata. Trumpalaikio ir ilgalaikio streso poveikis sveikatai. Streso valdymo strategijos. Egzaminų, testavimo sukeliama streso prevencija ir valdymas. Psichologinės krizės požymiai, pagalbos šaltiniai.</p>	
Klasės valandėlė	<p>3.3. Savitvarda. Dėmesio koncentracijos ir išlaikymo, savikontrolės svarba kryptingai veikiant ir siekiant norimo rezultato. Visapusiškos informacijos rinkimo ir analizės reikšmė, norint priimti teisingus, apgalvotus sprendimus, adekvačiai įvertinti situacijas, žmones, aplinkybes. Stiprios valios reikšmė ir prasmė žmogaus gyvenimui. Valios, atkaklumo ugdymo būdai. Saviugdos reikšmė asmenybės raidai.</p> <p>3.4. Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir saviraiška. Gyvenimo prasmės, gyvenimo kokybės, darnaus vystymosi sampratos, jų sąsajos su asmens psichikos sveikata. Pozityvaus mąstymo reikšmė žmogaus požiūriui į problemas, nesėkmes. Situacijos, priklausančios nuo asmens valios, ir situacijos, nepriklausančios nuo asmens valios ir reikalaujančios asmens prisitaikymo. Kaip atlaikyti sudėtingas situacijas, susidoroti su nepalankių aplinkybių sukeltais emociniais išgyvenimais? Savo asmeninių polinkių, talentų, išgalių suvokimas, įsisąmoninimas, pripažinimas. Jų atskleidimas ir plėtojimas, siekiant asmenybės ūgties ir saviraiškos. Nauji iššūkiai, drąsa išeiti iš „komforto zonos“ – kaip asmenybės tobulėjimo prielaidos. Kitų talentų, gebėjimų vertinimas. Savo indėlio kuriant bendruomenės, visuomenės gerį suvokimas, jo realizavimas.</p>	Klasės auklėtojas su psichologu
4. Socialinė sveikata		
Dorinis ugdymas	<p>4.1. Draugystė ir meilė. Draugystės, kaip asmenis praturtinančio konstruktyvaus ryšio, samprata. Draugystę palaikantys ir griauinantys veiksniai. Savo asmeninių savybių, padedančių išlaikyti draugiškus santykius, brandžią draugystę ir trukdančių tam, įsisąmoninimas. Lygiaverčių, pagarbių santykių svarba draugystei. Tarpasmeminių konfliktų samprata, konstruktyvūs ir nekonstruktyvūs konfliktų sprendimo būdai. Empatijos reikšmė bendraujant. Aukojimosi,</p>	Dorinio ugdymo mokytojai su socialiniu pedagogu ir psichologu

		donorystės, savanoriavimo prasmė asmens ir visuomenės gerovei. Meilės reikšmė žmogaus gyvenime. Meilės jausmo raida. Įvairios meilės sampratos: meilė kaip susižavėjimas, meilė kaip draugystė, santuokinė meilė kaip išsipareigojimas, ištikimybė ir atsakomybė kitam. Meilės, lytinio potraukio, įsimylėjimo panašumai ir skirtumai.	
	Dorinis ugdymas	4.2. Atsparumas rizikingam elgesiui. Vidiniai (asmeniniai) ir išoriniai (aplinkos) veiksniai, galintys daryti neigiamą poveikį jauno žmogaus vertybėms, požiūriui, elgesiui. Tinkamo elgesio būdai susidūrus su rizikingomis situacijomis, patiriant spaudimą elgtis nederamai. Asmenys ar organizacijos, galinčios suteikti pagalbą susidūrus su rizikingomis situacijomis. Galimos nepageidautinos lytinių santykių pasekmės: nenorimas nėštumas, LPI, nutrūkę santykiai ir kita. Lytinė prievarta, teisinė ir moralinė atsakomybė už jos naudojimą. Apsisaugojimo nuo nenorimo nėštumo, LPI būdai ir priemonės. Smurto rūšys (fizinis, psichinis, seksualinis), požymiai. Smurto poveikis ir pasekmės asmens sveikatai ir raidai. Smurtą naudojantys asmenys. Pasipriešinimo smurtui būtinybė ir būdai. Pagalbos šaltiniai (asmenys ir organizacijos). Pagalbos kitam, patiriančiam smurtą, suteikimas savarankiškai arba kreipiantis pagalbos į atsakingus asmenis ar organizacijas. Bendraamžių, žiniasklaidos, masinės kultūros, ideologijų, reklamos, lyčių stereotipų įtaka asmens savivokai, lytiškumo raiškai. Kritinis stereotipų vertinimas. Pagrindinės bendravimo virtualiojoje erdvėje etikos, saugaus interneto naudojimosi taisyklės. Moralinė ir teisinė atsakomybė už elgesį virtualiojoje erdvėje. Pavojai internete ir naudojantis telefonu: įtraukimas į rizikingas veiklas ir (ar) nusikalstamas veikas, nelegalų darbą (vergybę), pornografiją, prostituciją, seksualinis priekabiavimas ir kita. Pagalbos šaltiniai, susidūrus su pavojais internete ir naudojantis telefonu.	Dorinio ugdymo mokytojai su socialiniu pedagogu ir psichologu
III-IV	1. Sveikatos, sveikos gyvenenos ir šeimos samprata.		
	Klasės valandėlė	Visuminė sveikatos samprata. Sveikatai palankaus elgesio ir gyvenimo kokybės sąsajos. Asmens, šeimos, bendruomenės sveikatos tausojimo ir stiprinimo problemos. Jų sprendimo alternatyvos tam palankiose ir nepalankiose aplinkose. Asmeniniai ir aplinkos veiksniai, stiprinantys ar kenkiantys sveikatai. Asmeninis indėlis numatant, planuojant, organizuojant savo ir kitų	Klasės auklėtojas su psichologu ir sveikatos priežiūros specialistu

	<p>sveikatinimo veiklas. Šeimos modeliai įvairiose kultūrose, jų kaita istoriniame kontekste. Vyro ir moters vaidmenų šeimoje, bendruomenėje ir visuomenėje įvairovė, jų raiškos galimybės. Gyvenimo santuokoje ir gyvenimo nesusituokus pranašumai ir trūkumai. Dažniausios sutuoktinių bendravimo klaidos, jų prevencijos būdai. Skyrybų priežastys ir pasekmės asmens, šeimos, bendruomenės ir visuomenės gerovei. Tėvų atsakomybė vaikams po skyrybų.</p>	
2. Fizinė sveikata		
Kūno kultūra	<p>2.1. Fizinis aktyvumas. Fizinių ypatybių (jėgos, greitumo, ištvėrmės, lankstumo, vikrumo) lavinimo pagrindiniai principai ir būdai. Pratimų sistemos, padedančios darniai lavinti kūną. Optimalaus fizinio krūvio, fizinio aktyvumo apimties numatymas įvairiais amžiaus tarpsniais. Įvairių aplinkų pritaikymas judėjimo poreikiui tenkinti. Taisyklingos laikysenos principai, poveikis sveikatai. Būtinybės koreguoti ydingą laikyseną pagrindimas. Taisyklingo kvėpavimo, grūdinimosi nauda sveikatai. Traumų prevencija fizinio aktyvumo metu, saugumo judant, mankštinantis, sportuojant principai. Sveikatai palankių priemonių ir paslaugų pasirinkimas, kritiškas reklamuojamų produktų vertinimas.</p>	<p>Kūno kultūros mokytojai su sveikatos priežiūros specialistu</p>
Biologija	<p>2.2. Sveika mityba. Sveikos mitybos principai ir taisyklės. Mitybos poveikis organizmo būklei, fiziniam aktyvumui, nėštumui, vaisiaus vystymuisi. Maisto produktų vertingumas ir žala. Maisto produktų laikymo sąlygos. Vitaminai, makro- ir mikroelementai, maisto papildai, priedai, teršalai, genetiškai modifikuoti organizmai. Netinkamų maisto produktų vartojimo įtaka lėtinių ligų atsiradimui. Mitybos teorijos. Informacijos apie mitybą tinkamas ir netinkamas pateikimas, reklamos keliami pavojai. Veiksniai, darantys įtaką kūno įvaizdžio formavimuisi. Įvairios dietos, jų poveikis organizmui. Valgymo sutrikimai, jų prevencija. Mitybos plano sudarymas.</p>	<p>Biologijos mokytoja su sveikatos priežiūros specialistu</p>
Klasės valandėlė	<p>2.3. Veikla ir poilsis. Racionalaus miego, mokymosi ir laisvalaikio ritmo planavimas. Veiksniai, lemiantys protinį darbingumą. Poilsio ir miego reikšmė asmens sveikatai. Regos ir klausos sutrikimų prevencijos priemonės.</p>	<p>Klasės auklėtojas su psichologu ir sveikatos priežiūros specialistu</p>
Klasės valandėlė	<p>2.4. Asmens ir aplinkos švara. Kasdienės higienos įpročių svarba gyvenime. Natūralūs organizmo valymo būdai. Užkrečiamųjų ligų prevencijos priemonės ir būdai. Reklamos įtaka asmens</p>	<p>Klasės auklėtojas su sveikatos priežiūros specialistu</p>

	<p>higienos priemonių ir paslaugų pasirinkimui. Neatsakingo higienos priemonių naudojimo pasekmės sveikatai. Ekologiška ir ergonomiška aplinka. Švarios ir tvarkingos aplinkos išsaugojimas.</p>	
Biologija	<p>2.5. Lytinis brendimas. Kūno priežiūra ir puoselėjimas. Kūno unikalumo pripažinimas, kritiškas tobulo vyro ar moters kūno stereotipų vertinimas. Egzistencinė lytinio potraukio esmė. Geismo, aistros valdymo prasmė ir būdai. Tinkami lytinio potraukio raiškos būdai, atsižvelgiant į situaciją, aplinkybes, gerbiant kito asmens ribas ir pasirinkimą. Galimos nevaldomos lytinės aistros tenkinimo pasekmės: nenorimas (krizinis) nėštumas, lytiškai plintančios infekcijos, teisinė atsakomybė ir kt. Susilaikymo nuo lytinių santykių paauglystėje pranašumai. Apsisaugojimo nuo nepageidaujamo nėštumo, LPI būdai ir priemonės (prezervatyvai, kontracepcijos priemonės ir kt.). Hormoninės kontracepcijos poveikis moters organizmui. Bendra vyro ir moters atsakomybė pradedant vaiką. Šeimos planavimo svarba. Šeimos planavimo metodai. Nėštumo nutraukimo pasekmės moters organizmui, psichologinei jausenai, santykiams su partneriu, ateičiai. Nevaisingumo priežastys, jų šalinimo būdai (gydymas, psichoterapija, dirbtinis apvaisinimas, įsivaikinimas ir kt.). Nėščios moters gyvenimo būdo įtaka būsimo kūdikio sveikatai. Nėščios moters fiziniai, psichikos pokyčiai. Būsimo kūdikio tėvo vaidmuo moters nėštumo metu. Gimdymo ir gimimo procesas. Natūralaus gimdymo pranašumai motinos ir kūdikio sveikatai. Pogimdyminės depresijos požymiai ir įveika. Naujagimio, kūdikio poreikiai, jų patenkinimo įtaka kūdikio raidai. Vaiko teisių užtikrinimas ir tėvų atsakomybė. Nelygstamos kievieno asmens vertės pripažinimo, nepriklausomai nuo jo lytinės orientacijos, svarba. Įvairios lytinės orientacijos asmenų patiriami išgyvenimai asmeniniame ir socialiniame kontekstuose. Įvairios lytinės orientacijos asmenų diskriminacijos ir atskirties mažinimas.</p>	<p>Biologijos mokytoja su sveikatos priežiūros specialistu</p>
2. Psichikos sveikata		
Klasės valandėlė	<p>3.1. Savivertė. Savo tapatumo, unikalumo suvokimas. Išorinių veiksnių įtaka asmens savivertės formavimuisi. Asmens, turinčio teigiamą savivertę, bruožai. Galimi charakterio ugdymo būdai.</p>	<p>Klasės auklėtojas su psichologu</p>

	Klasės valandėlė	3.2. Emocijos ir jausmai. Emocijų ir jausmų reikšmė žmogaus gyvenime. Intensyvių jausmų poveikis žmogaus sveikatai. Savo jausmų pažinimo svarba savo elgesio reguliacijai, santykių su kitais kokybei. Tinkami emocijų, jausmų raiškos būdai. Trumpalaikio ir ilgalaikio streso poveikis sveikatai. Streso valdymo strategijos, būdai, egzaminų, testavimo sukeliama streso prevencijos ir valdymo būdai.	Klasės auklėtojas su psichologu
	Klasės valandėlė	3.3. Savitvarda. Dėmesio koncentracijos, savikontrolės mechanizmus veikiančys veiksniai. Visapusiškos informacijos rinkimo ir analizės reikšmė, norint priimti teisingus, apgalvotus sprendimus, adekvačiai įvertinti situacijas, žmones, aplinkybes. Stiprios valios reikšmė ir prasmė žmogaus gyvenimui. Valios, atkaklumo ugdymo būdai. Saviugdosa vertė ir reikšmė asmenybės raidai. 3.4. Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir saviraiška. Gyvenimo prasmingumo, vertingumo samprata. Vilties reikšmė susidūrus su sunkiomis, skausmingomis gyvenimo situacijomis. Situacijos, priklausančios nuo asmens valios, ir situacijos, nepriklausančios nuo asmens valios, reikalaujančios asmens prisitaikymo, susitaikymo. Savo asmeninių polinkių, talentų, išgalių suvokimas, įsisąmoninimas, pripažinimas. Asmeninės savybės, padedančios asmenybei tobulėti ir išreikšti save ar trukdančios tam. Jų atskleidimas ir plėtojimas, siekiant asmenybės augimo ir saviraiškos. Nauji iššūkiai, drąsa išeiti iš „komforto zonos“ – kaip asmenybės tobulėjimo prielaidos. Gyvenimo planų, saviraiškos perspektyvų projektavimas.	Klasės auklėtojas su psichologu
4. Socialinė sveikata			
	Dorinis ugdymas	4.1. Draugystė ir meilė. Draugystės, kaip asmenis praturtinančio konstruktyvaus ryšio, samprata. Ankstesnių ir dabartinių draugysčių patirtys, jų įtaka asmenybės augimui. Tarpasmeninių konfliktų priežastys, konstruktyvūs jų sprendimo būdai. Ilgalaikių santykių palaikymo prielaidos. Empatijos reikšmė bendraujant. Aukojimosi, donorystės, savanoriavimo prasmė asmens ir visuomenės gerovei. Meilės reikšmė žmogaus gyvenime. Meilės jausmo raida. Įvairios meilės sampratos: meilė kaip susižavėjimas, meilė kaip draugystė, santuokinė meilė kaip įsipareigojimas, ištikimybė ir atsakomybė kitam. Meilės, lytinio potraukio, įsimylėjimo panašumai ir skirtumai. 4.2. Atsparumas rizikingam elgesiui. Savo	Dorinio ugdymo mokytojai su socialiniu pedagogu ir psichologu

	<p>poreikių, norų suvokimas ir įsisąmoninimas, priimtinių būdų jiems patenkinti numatymas. Grėsmingų, rizikingų situacijų (manipuliacijos, spaudimas, terorizavimas ar pan.) atpažinimo ir būdų joms pasipriešinti numatymo svarba. Fizinio, psichinio, seksualinio smurto požymiai, smurtautojų elgesio ypatumai. Priklausomybių (alkoholio, tabako, kitų psichiką veikiančių medžiagų, lošimų ar kt.) atsiradimo priežastys, vystymasis, žala asmens, šeimos, bendruomenės, visuomenės sveikatai ir gerovei. Pagalbos šaltiniai smurto, priklausomybių gydymo atvejais. Bendraamžių, žiniasklaidos, masinės kultūros, ideologijų, reklamos, lyčių stereotipų įtaka visuomenės grupių stigmatizavimo, diskriminavimo prielaidoms. Asmens savitumo, unikalumo, saviraiškos laisvės pripažinimo reikšmė visuomenės įvairovei ir turtėjimui. Pagrindinės bendravimo virtualiojoje erdvėje etikos, saugaus naudojimosi internetu taisyklės. Moralinė ir teisinė atsakomybė už elgesį virtualiojoje erdvėje. Pavojai internete: vaikų ir jaunimo įtraukimo į pavojingas veiklas (nusikaltimų vykdymui, organų donorystei, prostitucijai, pornografijai, vergavimui ar kt.) motyvai, tikslai, būdai. Pavojų internete atpažinimas, pagalbos šaltiniai su jais susidūrus.</p>	
--	---	--

Ugdymo karjerai programa integruojama į visus mokomuosius dalykus, neformalųjį švietimą, kultūrinę, pažintinę, socialinę veiklą.

Programos tikslas: Ugdymo karjerai programos tikslas – sudaryti sąlygas mokiniams ugdytis karjeros kompetencijas, būtinas sėkmingam mokymosi krypties, profesijos ir / ar darbinės veiklos pasirinkimui, perėjimui iš mokymo aplinkos į darbinę aplinką, tolesnei profesinei raidai ir mokymuisi visą gyvenimą.

Uždaviniai: Siekiama, kad mokiniai:

- pažintų karjerai svarbias asmenybės charakteristikas, socialinę aplinką ir socialinių vaidmenų įvairovę;
- rastų ir efektyviai naudotų karjeros informaciją bei pasinaudotų mokymosi visą gyvenimą galimybėmis;
- remdamiesi išsamiau savęs ir darbo pasaulio pažinimu, priimtų adekvačius karjeros sprendimus;
- remdamiesi asmenine ateities vizija, keltų karjeros tikslus, sudarytų ir nuolat atnaujintų karjeros planą;
- mokymosi ir laisvalaikio veiklose taikytų ir tobulintų karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas;
- būtų pasirengę sėkmingai pereiti į kitą karjeros (mokymosi ar darbo) aplinką ir ieškoti darbo.

Kompetencijų sritys:

1. SAVĖS PAŽINIMO SRITIS

1.1. Pažinti karjerai svarbias asmenybės charakteristikas.

1.2. Pažinti socialinę aplinką ir socialinius vaidmenis.

2. KARJEROS GALIMYBIŲ PAŽINIMO SRITIS

2.1. Rasti ir efektyviai naudoti karjeros informaciją.

2.2. Pažinti mokymosi visą gyvenimą galimybes.

2.3. Pažinti kintantį darbo pasaulį.

3. KARJEROS PLANAVIMO SRITIS

3.1. Kelti gyvenimo ir karjeros tikslus.

3.2. Priimti karjeros sprendimus.

3.3. Sudaryti ir atnaujinti karjeros planą.

4. KARJEROS ĮGYVENDINIMO SRITIS

4.1. Taikyti ir tobulinti karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas.

4.2. Sėkmingai pereiti iš mokyklos į kitą karjeros (mokymosi ar darbo) aplinką.

4.3. Efektyviai ieškoti darbo.

Įgyvendinimą žiūrėti gimnazijos Veiklos plane 2017 m. (patvirtinta Direktoriaus įsakymu 2017-01-31 Nr. V-7).

Etninės kultūros integravimas į I, II, III ir IV klasių ugdymo turinį

Klasė	Dalykas	Gebėjimai
I-II	1. Etninės kultūros vertybių bei reiškinių pažinimas ir vertinimas	
	1.1. Tauta ir tradicijos	
	Istorija, lietuvių kalba	<p>Nagrinėti tautos sampratą, lietuvių tautos (kitataučiai gali ir savo) kilmę, istoriją, baltų ir slavų kultūrinės sąsajos.</p> <p>Analizuoti etninės kultūros įtaką tautinės ir pilietinės savimonės raidai Lietuvoje. Išsakyti argumentuotą nuomonę dėl Lietuvos tautinių simbolių reikšmės, diskutuoti apie tautos švenčių tradicijas.</p> <p>Nagrinėti tautiečių bendruomenių užsienyje tradicijas, emigracijos priežastis, diskutuoti apie užsienio lietuvių sąsajų su Lietuva stiprinimą.</p> <p>Tyrinėti Lietuvos tautinių bendrijų kultūrų ypatumus. Nagrinėti lietuvių ir kaimyninių tautų ryšius, diskutuoti apie bendradarbiavimą su kitomis šalimis puoselėjant baltų paveldą.</p>
	1.2. Paprotinė teisė ir elgesys	
	Istorija, lietuvių kalba	<p>Analizuoti ir vertinti paprotinės teisės ypatybes Lietuvoje, diskutuoti apie jos reikšmę. Vertinti bendravimo papročių reikšmę tradicinėje kultūroje. Palyginti savo tautos ir kitų tautų bendravimo papročius ir elgesio normas.</p>
	1.3. Žmogaus gyvenimo ciklo tarpsniai ir apeigos	
	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba, istorija, muzika	<p>Nagrinėti žmogaus gyvenimo ciklo tarpsnių ir svarbiausių ritualų sampratą etninėje kultūroje.</p> <p>Palyginti gyvybės laukimo, gimtųjų, krikštynų, gimtadienių ir vardadienių papročius etninėje ir šiuolaikinėje kultūroje.</p> <p>Nagrinėti tradicines vestuves lyginant įvairių regionų, savo ir kitų tautų papročius, ieškant jų atspindžių šiuolaikinėse vestuvėse.</p> <p>Lyginant vertinti seno (jauno) sampratą ir požiūrį į senolius tradicinėje bendruomenėje ir šiuolaikinėje kultūroje.</p> <p>Nagrinėti laidojimo ir mirusiųjų minėjimo papročių kaitą Lietuvoje, palyginti su kitų tautų papročiais.</p>
	1.4. Jaunimo brandos apeigos ir papročiai	
	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba, muzika	<p>Nagrinėti ir vertinti tradicinių jaunimo brandos apeigų ypatybes. Diskutuoti apie jaunimo bendravimo papročius, jaunystės sampratą palyginant savo ir vyresniųjų kartų tradicijas.</p> <p>Palyginant tradicinę bendruomenę ir šiuolaikinę visuomenę, diskutuoti apie požiūrį į meilę ir draugystę, tradicines meilės ir jaunimo dainas.</p>
1.5. Kultūrinis kraštovaizdis ir tradicinė architektūra		
Istorija, geografija, dailė, technologijos	<p>Nagrinėti baltų palikimą kultūriniame kraštovaizdyje, jo buvusią ir dabartinę reikšmę. Diskutuoti apie Lietuvos saugomų teritorijų aktualijas. Analizuoti ir vertinti kultūrinio kraštovaizdžio pokyčius per pastarąjį šimtmetį.</p> <p>Išsamiai apibūdinti tradicinės architektūros statinių įvairovę, paskirtį ir regionines ypatybes, kelti etnografinių kaimų ir sodybų išsaugojimo problemas, palyginti su kitų šalių tradicinės</p>	

	architektūros puoselėjimo pavyzdžiais.
1.6. Tradicinė ūkinė veikla	
Lietuvių kalba, dailė, technologijos, muzika	Nagrinėti tradicinės ūkinės veiklos reikšmę ir ypatybes, susijusius papročius, apeigas ir folklorą. Tyrinėti tradicinių mugių raidą ir ypatybes Lietuvoje.
1.7. Liaudies astronomija	
Fizika, lietuvių kalba, technologijos	Vertinti liaudies žinią apie dangaus šviesulius, astronominius reiškinius, nagrinėti liaudies astronomijos sąsajas su kalendorinėmis šventėmis ir ūkio darbais. Apibūdinti liaudies sukurtus laiko matavimo būdus, dangaus šviesulių stebėjimo įrenginius.
1.8. Kalendoriniai papročiai	
Lietuvių kalba, dorinis ugdymas, dailė, muzika, technologijos, neformalus švietimas	<p>Nagrinėti kalendorinių papročių ypatybes ir sąsajas su ūkio darbais, religija.</p> <p>Analizuoti vasaros pabaigos, rudens papročius tradicinėje bendruomenėje ir dabar. Palyginti lietuvių ir kitų tautų mirusiųjų minėjimo papročius.</p> <p>Apibūdinti žiemos švenčių ir periodų lietuviškus papročius, jaunimo vaidmenį juose, palyginti su šiuolaikiniais papročiais, kai kuriomis kitų šalių tradicijomis.</p> <p>Nagrinėti tradicinių pavasario švenčių būdingiausius bruožus. Diskutuoti apie kai kurių su meile ir draugyste susijusių švenčių naujas tradicijas Lietuvoje bei jų ištakas.</p> <p>Analizuoti pagrindinių vasaros (Joninių ir Žolinių) švenčių papročius, simbolius, kilmę ir prasmę, palyginti lietuvių ir kitų tautų papročius.</p>
2. Etnokultūrinė raiška	
2.1. Liaudies kūryba	
Lietuvių kalba, dailė, muzika, technologijos, neformalus švietimas	<p>Nagrinėti tautosakos užrašymo istoriją. Analizuoti liaudies kūrybos prigimtį ir raiškos galimybes, ją vertinti atskiriant nuo kičo.</p> <p>Analizuoti tarmių savitumus, gyvosios tradicijos būklę Lietuvoje. Tarmiškai atlikti tautosakos kūrinių, tęsti tarmiškos kalbėsenos tradicijas.</p> <p>Palyginti įvairių tautų sakinę tautosaką, vertinti jos interpretacijas grožinėje literatūroje. Mokėti sakinės tautosakos kūrinių. Apibūdinti įvairias rašytines šiuolaikinės tautosakos formas. Surengti šiuolaikinės tautosakos konkursą ir (ar) jame dalyvauti.</p> <p>Išsamiai nagrinėti pasirinktus atskirų etnografinių regionų dainuojamojo folkloro ir instrumentinės liaudies muzikos žanrus, palyginti su kitų tautų kūryba, vertinti liaudies muzikos panaudojimo profesionaliojoje ir šiuolaikinėje muzikoje pavyzdžius. Panaudoti liaudies muziką savo kūrybinėje raiškoje.</p> <p>Tyrinėti jaunimo šokių vakarėlių papročius, palyginti su dabartine tradicinių šokių klubų veikla Lietuvoje ir kitose šalyse, šiuolaikiniais jaunimo šokiais. Šokti tradicinius šokius, žaisti žaidimus. Surengti tradicinių šokių vakaronę, šokių ar žaidimų varžytuves ir (ar) jose dalyvauti.</p> <p>Nagrinėti teatralizuotų vaidinimų tradicijas, Klojimo teatro ir Lietuvių folkloro teatro veiklą bei reikšmę. Taikyti įgytas žinias</p>

		savo teatralizuotoje kūryboje. Nagrinėti regionines tautodailės tradicijas, analizuoti tautodailės atspindžius profesionaliojoje dailėje. Kurti įvairių rūšių liaudies meno kūrinius arba liaudies meno elementus panaudoti savo kūryboje.
		2.2. Dalyvavimas etnokultūrinėje veikloje
	Lietuvių kalba, dailė, muzika, technologijos, neformalus švietimas	Rengti kalendorines ar kitas tradicines šventes, kitus renginius, kurti jų projektus ir scenarijus, juose dalyvauti atliekant įvairių folkloro rūšių kūrinius.

III-IV klasės

Teminė sritis	Integruotos etninės kultūros pamokos
Etninės kultūros samprata	Istorijos, lietuvių k.
Žmogaus gyvenimo ciklo tarpsniai ir apeigos	Etikos, lietuvių k., muzikos, istorijos, neformalus švietimas
Jaunimo brandos apeigos ir papročiai	Etikos, lietuvių k., muzikos, neformalus švietimas
Kulinarinis paveldas ir mitybos papročiai	Technologijų
Sveikatos tausojimo papročiai ir gydymas	Technologijų
Etnografiniai regionai	Lietuvių k., muzikos, dailės, technologijų, geografijos
Kultūrinis kraštovaizdis ir tradicinė architektūra	Istorijos, geografijos, dailės ir technologijų
Pasaulėjauta, mitologija ir religija	Istorijos, lietuvių k.
Kalendorinės šventės ir papročiai	Lietuvių k., dorinis ugdymas, muzikos, dailės, technologijų, neformalus švietimas
Tradiciniai amatai, verslai ir darbai	Dailės ir technologijų, istorijos
Archeologinis ir tautinis kostiumas	Istorijos, dailės, technologijų
Liaudies kūryba	Lietuvių k., muzikos, šokio, dailės, technologijų, neformalus švietimas
Etninės kultūros tyrimai, sklaida, valstybinė globa	Lietuvių k., istorijos

Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa

1. „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa“, vadovaujantis LR ŠMM 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494, integruojama į biologijos ir chemijos dalykus bei į klasės auklėjamąją veiklą. Jos įgyvendinimui skiriama I-IV klasėse ne mažiau kaip 6 val. per mokslo metus.

2. Mokytojai, planuodami dalyko ugdymo turinį pažymi, kokią programą ir temą integruoja į dalyką, klasių auklėtojai integruojamas temas numato klasės auklėtojų veiklos programose.

3. Programos, temos pateikimas mokiniams fiksuojamas Tamo dienyne.

4. Ugdymosi pasiekimai vertinami pagal programose pateiktus reikalavimus: ką mokinys privalo žinoti, gebėti, kokius įgūdžius ir vertybines nuostatas turi įgyti. Vertinant taikomi neformaliojo — formuojamojo vertinimo metodai ir būdai.

5. Programoms įgyvendinti naudojamos programose rekomenduotos vaizdinės priemonės, literatūra, interneto svetainės.
